

HIËRARGIE IN DIE NG KERK

Elke Ned Geref gemeente (lidmaat en ampsdraer), ring en selfs streeksinode gaan toenemend gebuk onder en word ingebind deur die Algemene Sinode, sy permanensie, sy gesag, sy funksionaris, sy taakspanne/kommissies, sy verklarings en veral sy selfopgelegde bevoegdheid om bindende (selfs ten opsigte van die gewete) besluite te neem. Die feite spreek van die uitbou en institusionalisering van 'n gesentraliseerde kerklike hiërargie op algemene sinodale vlak, wat van bo af die Ned Geref Kerk as 'n saamgestelde korporatiewe grootheid effektief bestuur en regeer. In hierdie verband kan gewys word op:

- Die aanwys van taakspanne en identifisering van rolspelers om die verloop van Algemene Sinodale Vergaderings strategies vooraf te beplan en te bestuur
- Die kerklike posisie van Moderator
- Die ASM as hoogste gesag in en van die Ned Geref Kerk, as die eintlike Ned Geref Kerk wat verklarings en standpunte namens die Ned Geref Kerk uitreik
- Die magte en bevoegdhede van Taakspanne
- Die bestuur en beheer van die kerklike herenigingsproses van bo af
- Voorleggings van Direkteure en Sekretaris aan die staat namens die Ned Geref Kerk
- Die skep van dokumente soos A – Z Beleid vir Predikante
- Die instelling van Kerklike Tribunale

Met so 'n kerkbegrip en werkswyse word die Bybel gekompromitteer. Die Bybel ken nie iets soos 'n sentrale kerklik-sinodalistiese gesag of die sentralisering van mag nie. Daar word nêrens so 'n opdrag gegee nie, nog so iets veronderstel nie. Die Bybel ken ook nie so iets dat sinodale taakspanne/kommissies/funksionaris/moderatore die 'stem van die kerk' kan word nie. Die Bybel ken wel 'n plaaslike gemeente, met 'n orde, dienaars en bediening. Die Bybel voorsien ook dat hierdie gemeentes 'n verband het, en altyd sal hê. Dit is tog duidelik dat (bv.) die gemeentes aan wie Paulus briewe geskryf het, almal die Skrif ontvang het, almal in 'n orde gelewe het (1 Tim 3:15, 1 Kor 12-14), almal die een ware geloof ontvang het, almal die tug onderhou het, almal die Gees ontvang het, almal die ampte/dienste ontvang het en dat almal ook vir mekaar en die waarheid gesorg (Hand. 15) het. Die Bybel wys ook dat hierdie gemeentes mekaar erken het, dat hulle in korrespondensie was met mekaar en dat hulle selfs ook rondom die Woord, in Jerusalem, bymekaar gekom het om sake wat hulle self nie kon afhandel nie, te deel en tot uitklaring te kom. (Hand. 15)

Hierdie klaarblyklike verband tussen gemeentes begrond die Bybel nie op kerklike behoefte, nood, welstand, funksionaliteit, ens., nie. Al hierdie sake, wat die praktiese vergestaltung is van kerke se onderlinge verbondenheid, het eintlik te make met die teenwoordigheid en werk van die Here Jesus in en by sy kerke. In die laaste Bybelboek laat val Hy die lig onmiskenbaar helder hierop. (Sien Openb. 1-3) Hy beweeg tussen die lampe, wat die sewe gemeentes is. Hy is dus die verband tussen die kerke. Hy is immers alomteenwoordig, want Hy is God. Kerke, en vergaderings van kerk, kan dus nie van bo af oor mekaar heers nie. Hy beweeg tussen die lampe, Hy sit nie stil nie. Hy is besig om sy kerk te vergader, beskerm en te onderhou. So, op dié manier. Hy sien toe dat aan elke gemeente geskryf word – elkeen ontvang die Woord. So word sy stem in elke gemeente gehoor. Deur die Gees. Op dieselfde manier, en geldend vir almal in elke gemeente. Hy praat nie verskillend, draai nie sy mantel na

die wind nie, speel nie vir die paviljoene nie. Daar staan immers aan die einde van elke brief dat elkeen moet hoor wat die Gees aan die gemeentes (meervoud!) sê. Die dienaars in die gemeente hou Hy in sy regterhand. Almal onder Hom – geen amp oor ‘n ander amp nie. En, hierdie ampte/dienste kan ook nie deur ander kerklike funksionarisse vervang word nie. (Sien Openb. 1-3). Opsommend is dit dus duidelik dat Christus self deur sy Woord en Gees in die kerk en kerkverband regeer. So wil Hy en so doen Hy. Nog die kerk, nog die kerkverband kan dus uit sy hande geneem en gesekulariseer word.

Die Belydenisskrifte volg die Bybelse lyn in hierdie verband. Vergelyk byvoorbeeld Heidelbergse Kategismus, Sondag 21, en die Nederlandse Geloofsbelydenis, artikels 28-32. Ook hierin soek ‘n mens tevergeefs na ‘n groenlig om ‘n gesentraliseerde korporatiewe kerklike instansie bokant die gemeentes te regverdig. Die teendeel is waar. Dit sinodalistiese kommissiekraai van die Ned Geref Kerk kompromitter hierdie belydenisgrondslag.

In die lig van die Skrif en die belydenis is dit duidelik dat die situasie waarin ons huidige sit, die gevolg daarvan is dat die kerkverband verselfstandig is – los van die bewarende, versorgende, beskermende Christus en los van die plaaslike kerk. Daarom het dit gesekulariseerd geraak en is dit vervang met ‘n funksionele korporatiewe kerkbegrip. Die kerkverband (lees Algemene Sinodale taakspanne, kommissies/funksionaris) beweeg nou tussen en oor die lampe. Maar hulle kan nie doen wat Christus doen nie. Daarom vernietig hierdie soort selfaangestelde funksionele en sinodalistiese oorheersing wesenlik die verband tussen die lampe. En dit laat Christus nie toe nie. Hy kan ‘n lamp van sy plek verwyder, maar Hy beskerm eweseer ‘n lamp teen hierdie indringing en oorheersing van buite. (Sien Joh 10:1-5) Lampe en lampe moet in die NG Kerk weer versoen word, in Christus.

Die stem van die goeie Herder is duidelik: Dit is op grond van sy versoeningswerk dat Hy tussen die lampe beweeg. In die bediening van die Woord en die Gees aan ons, aan die lampe, hoor ons Hom as Hy ons terugroep uit die greep van ‘n onskriftuurlike sinodalisme en funksionele hiërargie. Dan gaan die lig op: Christus is die alomteenwoordige Here. Dan kom die vryheid en die gebondenheid aan Hom. Dan kom al ons samekomste, ook in ring en sinode weer tot hulle Skriftuurlike sin en reg.